

IVANA
STANKOVIĆ

STRAST

■ Laguna ■

Copyright © 2019, Ivana Stanković
Copyright © ovog izdanja 2019, LAGUNA

Fotografije na koricama: Miša Obradović

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Bokiju i Bati,
volim vas*

Sadržaj

1. Očajnički tražeći nevolju	9
2. „Niđe veze“	21
3. Kaput	25
4. Sama.	38
5. E, pa nećemo tako, <i>ragazzi!</i>	48
6. A kad obožavateljka odraste....	59
7. Odoše vozovi, otploviše brodovi	65
8. Pazi kome zavidiš – I deo	79
9. Pazi kome zavidiš – II deo	86
10. Najveća misterija u Sokobanji	98
11. Ko ste vi?	108
12. Gladovanje u bundi	113
13. A onda se spustila zavesa na pozornicu....	127
14. A po povratku u Beograd – Kapučino u Veneciji = poslić u Beogradu.	137
15. A po povratku u Beograd – Svetski projekat! . . .	143

16. A po povratku u Beograd – Prašak & grašak . . .	150
17. A po povratku u Beograd – „A na krovu zgrade imamo i džakuzi“	158
18. Sjaj.	164
19. Savršena žena ili Nije sve uvek kako se čini . . .	173
20. Kad pre?.	183
21. I Tito, i Brena, i Čola	200
22. Priče iz Šarana – Uvod	205
23. Priče iz Šarana – 170 cm, pa 172 cm, pa... nebu pod oblake	207
24. Priče iz Šarana – Majka i ćerka „sa periferije“ .	220
25. Priče iz Šarana – Devojka sa juga	228
26. Priče iz Šarana – Tako fin mladić	235
27. Neki novi, sjajni klinici.	239
28. Neispravan taksimetar.	248
29. Tama u Gradu svetlosti	260
30. Briši i piši!	274
31. Ukradeno pa vraćeno parče detinjstva	281
32. Jedan anđeo i jedna nona	289
33. Pritičica	298
34. Nemoj da brigaš	306
 Izjava zahvalnosti	 311

1.

OČAJNIČKI TRAŽEĆI NEVOLJU

Tog jesenjeg popodneva 2011. bilo je prijatno sedeti u prostranoj kancelariji vlasnika izdavačke kuće *Laguna* Dejana Papića. Ne samo zbog impresivnog pogleda sa poslednjeg sprata na Dorćol već i zbog – opet impresivnog! – pogleda na list papira sa prikazom tiraža moje biografije *Bez daha*. Pola godine pošto je knjiga izdata, zajedno smo doživeli da se već štampa šesto izdanje i da je dotad zvanično prodato oko 8000 primeraka. Godinama kasnije, dok pišem ove redove, ta brojka je došla do 12.000.

– Osam hiljada nije šala, Ivana – konstatuje Papić.

– To je kao da sam napunila Arenu – pravim poređenje koje on ne razume baš najbolje, pa izvija malo obrve.

Pojašnjavam:

– Ako uzmemo u obzir da je retko ko pročitao knjigu a da je nije dao bar još jednoj osobi, to je već 16.000 ljudi koji su je pročitali, a sigurna sam da je pokoji put *Bez daha* pročitalo i njih troje, i eto, to je onda dvadesetak hiljada ljudi koji bi popunili Arenu.

– Koji bi popunili šta?

Gospodin Papić, naravno, ništa ne zna o mom neostvarenom snu da budem pevačica.

– Pa Arenu. Ona prima toliko ljudi. Znači, mogu da kažem da sam napunila Arenu. Na neki način. – Uzdišem zamišljajući širom otvorenih očiju kako bi to izgledalo stajati na bini sa toliko ljudi ispred sebe.

On se nakašlja.

– Hm... pre bih voleo da kažem da ste osvojili srca mnogobrojnih čitalaca *Lagune*, gospođice Stanković.

Ideja o punoj Areni mi je, ipak, za nijansu draža.

– Ljudi su prepoznali iskrenu emociju sa kojom ste nam pisali o svom uzbudljivom životnom putu. I mislim da je to glavni razlog za tako visok tiraž. Uz, naravno, ogromnu popularnost emisije *Top-model*. Ni to ne smemo zanemariti.

– Naravno, potpuno ste u pravu. Sve u svemu, preza-dovoljna sam, jedino mi je žao što sam propustila da još jednu zanimljivu priču uvrstim u knjigu... tek nedavno sam se prisetila tog događaja i ne shvatam kako mi je to promaklo.

– O? – iznenadi se vlasnik *Lagune*. – Pa o kakvom događaju se radi?

Otpih gutljaj kapučina iz šarene šoljice na stolu.

– Vrlo neobičnom, možda mi čitaoci ne bi ni poverovali – nasmejah se. – I sa ove vremenske distance poprilično komičnom, mada mi, naravno, tada to nije tako izgledalo. A to „tada“ je 1995. godina u Hamburgu.

Dejan Papić se zavalio udobnije u stolicu, radoznao da čuje „zaboravljenu priču“.

*

Posle odlične sezone u Milanu i Parizu, za vreme leta došao je red i na Hamburg. Ponuda je bila odlična: mesec dana rada za tada jednu od najpoznatijih svetskih kreator-ki Džil Sander. Nas pet devojaka trebalo je da radimo sve za nju, od promo-otografija za katalog i časopise, preko revija za kupce po većim gradovima širom Nemačke, do isprobavanja modela lično pred njom kako bi na najbolji način imala uvid u kolekciju koju priprema za jesen. Honorar – fantastičan... Smeštaj: pomalo neobičan: u ultraskupom hotelu *Nipon* – tako Japanci zovu Japan – koji se nalazi odmah pored poslovnih Džilinih prostorija, u kojima smo započinjale skoro svaki dan.

Tih mesec dana proletelo je kao tren i, pošto sam poprilično zaradila, odlučila sam da odmah uzmem veći deo honorara i uložim ga u vikendicu u Grockoj kada dođem kući. E, sad sledi deo priče koji je nezamisliv u današnje vreme: dva dana pred polazak kući pozivam agenciju i kažem im da bih volela da dođem sutradan po ček na kome će biti skoro ceo moj zarađeni honorar. Oni kažu: „Nema problema, Ivana“, ja dolazim sutradan, uzimam ček, odlazim sa njim do banke i unovčavam 18.000 nemačkih maraka, što je oko 9000 evra – koliko mi je preostalo kad je agencija uzela svoj, a država svoj procenat. Danas je tako nešto nemoguće: modeli, nažalost, čekaju i po dva-tri meseca da budu isplaćeni za posao koji su uradili. I tako ja stižem u hotelsku sobu pravo iz banke i ređam na prekrivaču kreveta sve one novčanice...

*

Gospodin Papić se blago zaprepasti.

– Ova gomilica ide za jednu sobu, ova za terasu, treća za vrt... Slažem ih kao neki mali hrčak koji uživa u posmatranju plodova svog rada.

A potom uzimam jednu novčanicu od petsto maraka i odlazim do centra grada da kupim još nešto od kozmetike pre nego što otputujem.

– I ostavljate onaj novac na krevetu?

– Da. Izlazim iz sobe i stavljam znak „Ne uznemiravaj“ na kvaku vrata. Sobarica je dotad već bila u sobi i pospremila je, ali je ovo za svaki slučaj.

– Mogu da pretpostavim šta se na kraju zbilo!

– A ne, grešite. To vam ne bi ni na pamet palo. A za sve je, opet, bio kriv onaj prokleti film...

– Koji film?

– Onaj zbog kog sam već napravila nekoliko gluposti u životu, detaljno opisanih u autobiografiji, *Očajnički tražeći Suzan*, sa Madonom u glavnoj ulozi, koji je potpuno zaludeo jednu dvanaestogodišnju devojčicu kada ga je gledala! U tom filmu Madona je supersnalažljiva i sve joj polazi za rukom. Pravi ženski džambas, kakav sam i ja maštala da budem, a umesto toga sam tako stidljiva i pomalo šepRTLjasta. I tako krenem ja u grad, dogovorivši se prethodno sa jednom manekenkom da zajedno idemo u kupovinu i prošetamo. Do tamo sam stigla metroom, ne kupivši kartu za vožnju. Nisam valjda luda da baš sve radim po pravilima. Pa gde je tu onda malo uzbuđenja? Eto, sad ću da se švercujem! Tako bi i Madona, pardon, Suzan uradila.

*

Ali jedna druga, prava Suzan to nije razumevala i podržavala. Manekenka sa kojom sam se našla zvala se Suzane, rodom iz Minhena. Posle dva sata druženja i šopinga spustile smo se zajedno u metro – išle smo u istom pravcu. Suzane je bila smeštena u apartmanu za modele dve stanice dalje od hotela u kom sam bila ja. Podsmušljivo sam je pogledala kad sam videla da na automatu kupuje kartu za jednu vožnju. Ona je moj pogled drugačije protumačila.

– Znam, glupa sam. Nikako da uzmem kartu za mesec dana, a stalno mi produžavaju boravak ovde. Ovo je najskuplja varijanta, uzimati stalno singl karte.

– Ma, ne razumem zašto ih uopšte uzimaš.

– A ti ne?

– Ne, ja se švercujem, tako je mnogo zabavnije! – rekoh sa malo drskosti u glasu.

– Ha, ha, ti? Pa ne deluješ mi baš kao devojka koja krši pravila! Da ti iskreno kažem.

Tu me je malo iznervirala. Pa sigurno ne delujem kao ona, kao potpuni štreber. Ha! Ne zna ona mene. Mogu i ja da budem kao Suzan iz filma, samo ako to poželim!

– Sem toga, kontrole su česte, što da praviš sebi problem bez potrebe?

– Sreća prati hrabre! – prkosno joj odgovorih. Ta izreka, naravno, nije imala nikakve veze sa datom situacijom jer sam ja bila samo luda, a ne hrabra, ali sam je prethodno negde čula i dopalo mi se kako zvuči, pa sam je upotrebila za tu priliku. Bože, tek sad, toliko godina kasnije, pišući ove redove – shvatam koliko sam veliko dete bila tad! Iako

sam imala već dvadeset jednu godinu i punih šest godina putovala sama po svetu – pravo dete.

– Mislim da samo prizivaš nevolju... – slegnu ramenima moja koleginica.

Eh da, i to mnogo brže nego što je mogla i da zamisli. Takoreći već na drugoj stanici otkad smo ušle u metro. Kontrola.

– Karte, molim vas! – uzviknu muškarac, normalno obučen, i hitro okači oko vrata plastificiranu karticu koja je dokazivala da je to što jeste. Suzane me zaprepašćeno pogleda sa izrazom lica koji je govorio: „Šta sam ti rekla!“

Meni se učini kao da mi Madona, i njena Suzan, mahnu i nestade u trenu. Sad sam opet bila ja – ja, detinjasta, pomalo stidljiva devojka, devojčica u još jednom pokušaju izigravanja šmekerke.

– Nemam kartu – pomirljivo rekoh, i ne pokušavajući da pronađem izlaz u vidu izgovora: „Jao, sad tek vidim da je nema“ i drugih. A verovatno mi ne bi ni pomoglo jer je kontrolor imao držanje poput vašeg najneomiljenijeg i najstrožeg profesora iz škole.

– Ništa. Pođite, molim vas, za mnom čim dođemo na sledeću stanicu.

Od svih ljudi u vagonu metroa jedino ja nisam imala kartu. Slavna manekenka.

Na stanici vrata se otvoriše i mi izađosmo. Suzane produži dalje.

– Rekla sam ti – pročitah joj sa usana dok sam izlazila.

Kad smo izašli, oniži riđi kontrolor napisao je nešto u blokčetu izvađenom iz male tašne koju je nosio o ramenu.

– Šezdeset maraka – reče, pruživši mi papir.

E, sad, šta je mene nateralo da postupim na sledeći način Bog sveti zna. Jer nisam bila više u ulozi Suzan i nisam imala pred kim da se dokazujem.

– Nemam.

A u džepu teksas jakne imam bar dvesta maraka.

– Nemate?

– Nemam.

– Onda mi dajte neki dokument, napisaću vam kaznu, ali to vam je nešto skuplje, osamdeset maraka. U stvari, čekajte. Vi ste strana državljanka, zar ne?

– Da – rekoš kratko, sa namerom da izbegnem da pomenem zemlju iz koje odlazim, da je ne brukam.

– E, pa onda, za vas nema slanja kazne na kućnu adresu jer ne živite ovde. Je l' tako? Negde ste smešteni, pretpostavljam? Prijatelji, hotel...?

– Hotel.

– Hotel? I švercujete se – odmahnu podrugljivo glavom. Ćutala sam.

Stid. Stid. Stid.

– E pa ništa, gospođice, ja sam onda u vašem slučaju svoj posao završio, a sad je na redu policija.

– Policija?

– Da, da, tako to ovde ide kad ste turista, a vozite se bez karte i još nemate da platite kaznu. Sad ćemo zvati policiju da vam provere identitet i tek onda vam se piše kaznena prijava.

Policija?!

Panika. Panika. Panika.

– Stanite, čekajte! Evo, imam novac! – vičem, i drhtavim rukama vadim novčanicu od sto maraka iz desnog džepa jakne.

Kontrolor me prezrivo gleda.

– Žao mi je, sad je kasno. Ako ste imali novac, trebalo je da platite kaznu. Sad zovem policiju. Sačekajte ovde, molim vas – reče i pope se na platformu iznad, do malog kontrolnog pulta sa portiom, što je imala svaka stanica metroa.

Kroz staklo ga videh kako uzima slušalicu fiksnog telefona i okreće broj.

Srce mi je lupalo kao ludo. Šta će sad biti? Zar će me zaista uhapsiti zbog glupave, glupave karte od dve nemačke marke? Šta sad da radim, majko mila?

Prokleta Madona i njen film!

Došli su, čini mi se, za nepuna dva minuta. Policajac i policajka. Kontrolor im pokaza u mom pravcu i ode, a oni se polako spustiše stepenicama ka meni.

– Dobar dan, vi pričate samo engleski? – obrati mi se policajka.

– I italijanski – jedva promucah.

– Nemački nimalo?

– Ne.

– Gde boravite u Hamburgu?

– U hotelu *Nipon*.

Oni se pogledaše. Bilo im je, naravno, poznato da je to jedan od skupljih hotela u gradu. Nije baš izgledalo da mi veruju.

– Dokumenta, molim – reče policajac, krupan čovek sa brkovima. Pokazah mu kopiju pasoša, to sam uvek nosila sa sobom.

– Pasoš mi je u hotelskoj sobi.

– Idemo onda do vašeg hotela.

Noge su mi klecale i ni sama ne znam kako sam uopšte uspela da dođem do policijskog auta.

Policajka sede sa mnom pozadi. Ja se mahinalno maših za kvaku da izađem, ali tad primetih da je nema. Ne postoji! Vrata se otvaraju samo spolja! Ona me začuđeno pogleda pogledom koji je govorio: „Zar si mislila da možeš odavde sama da izađeš?“

*

– Auh – ote se Dejanu Papiću dok me je slušao. – Pričajte, šta je dalje bilo?

Ne treba ni da spominjem koliko su zgranuti bili ljudi na recepciji hotela kad sam ušla unutra u pratnji policije. A tek ovo dvoje kad su čuli da boravim u hotelu već mesec dana i da je to sve platila kompanija Džil Sander. E, onda su tražili da odemo do sobe i da im pokažem pasoš.

– A u sobi... – prisetio se Papić.

– Da, da... a u sobi, na krevetu, po čitavoj dužini, lepo poslagana gomila novčanica.

U tom trenutku zazvonio je mobilni telefon vlasnika *Lagune*, ali on samo ovlaš pogleda u ekran i klimnu mi glavom da nastavim.

*

– A kada smo ušli u sobu, prvo su zanemeli na nekoliko sekundi, a onda je, naravno, usledilo pitanje:

– Odakle vam ovoliki novac?

Samo sam sklopila oči. Znala sam da je sledeći korak pozivanje agencije. I tako, da ne dužim, ostali su još sat vremena sa mnom, pričali i sa bukerima i sa vlasnikom agencije, proverili da li je sve bilo regularno oko isplate,

oko procenta koji je izdvojen za porez, proverili moju radnu vizu i, pošto je sve bilo kako treba, mogli smo napokon da se pozdravimo. Izlazeći iz sobe policajka mi dobaci:

– Bilo bi lepo da se ubuduće ne švercujete, kad već ovoliko zarađujete.

Naravno – stid. Zaustih da joj odgovorim da to nisam uradila da bih uštedela tih par maraka, nego zbog uzbuđenja, ali se zaustavih. Nikom normalnom nisam mogla ni da pokušam da objasnim da je to sve zbog onog glupog filma. E da, kazna je kasnije poslata na adresu agencije, tako da bar nisam ostala dužna. Eto, to vam je moja zaboravljena priča!

*

Završih izlaganje, a Dejan Papić se zamisli na tren.

– U pravu ste, šteta što nije našla svoje mesto u vašoj biografiji, ali... da li vam je ikada palo na pamet da ste je možda, ponavljam, možda, i namerno potisnuli iz sećanja?

Nasmejala sam se.

– Ko zna? Možda... ali ako bih ikada pisala nastavak, nju neću zaboraviti!

*

Iz *Laguninih* prostorija sam izašla sa blaženim osmehom na licu, jedva dodirujući tlo pod nogama. Lebdela sam koračajući Ulicom kralja Petra, nošena osećajem sreće zbog uspeha *Bez daha*. Pomislila sam na sve te ljude – puna Arena – koji su sada znali za moj uzbudljivi životni put, i za sve što sam na tom putu doživela. Sve uspehe i padove.

Mislila sam i na sve one koji su mi prilazili ili pisali kako imam spisateljski dar i kako bi bilo šteta da se zauzstavim samo na biografiji. Bili su u pravu! Napisaću sada roman – fikciju! Što da ne? Ideju već neko vreme imam u glavi, i mislim da je baš dobra. Napisaću priču o dve devojke, obe iz siromašnih porodica, iz malih sredina, koje trbuhom za kruhom dolaze u veliki, nedostižni Beograd, svaka sa svojim pohabanim koferom punim skromnih stvari, ali velikih snova. Obe su, naravno, lepe i mlade, ali ne biraju isti put do uspeha... Jedna ide jednim, a druga sasvim suprotnim putem. „Od izvora dva putića“ – da, baš tako. Tema (ne)moralna i (ne)poštenja, pogotovo kod lepih žena, to je nešto što me je oduvek intrigiralo. Šta nekoga natera da skrene pomalo ili sasvim sa puta pravde, istine, časti i poštenja? Da li se ipak takvi rodimo ili nas životne okolnosti nateraju na to? Ali zašto onda te iste loše životne okolnosti druge ljude ne čine takvima? Eto, to me baš zanima i mislim da će to biti jedna interesantna knjiga. Kasnije te večeri moja drugarica Sandra i kumica Biljana došle su do mene da uživo čuju utiske sa sastanka u *Laguni*.

– Mala, pa to je divna vest! I treba da si ponosna na takav uspeh knjige!

– Ma, svaka čast, ali meni se dopada ideja vlasnika *Lagune* da razmisliš o nastavku – reče kumica. – Jao, pa koliko se samo ja dogodovština sećam kad sam bila kod tebe u Milanu, a o kojima nisi pisala!

– Ha, ha, misliš na onu kad Šiferka* nije htela da se fotografiše sa tobom jer nije imala šminku? – nasmeja se Sandra.

* Klaudija Šifer.

– I na to, pa onda kad sam sela na praznu stolicu pored Karla Lagerfelda a da nisam imala pojma ko je on! Na *Fendi*jevoj reviji, tad je za njih kreirao... I tapšala toliko jako kad je Ivana bila na pisti da se on samo „diskretno nakašljao“, ha, ha!

Podigla sam ruke u vazduh da stopiram dalju diskusiju na tu temu.

– Jeste, u pravu ste obe... ima još mnogo priča koje bi bile zanimljive, ali ja sam čvrsto odlučila i na pisanje biografije je stavljena tačka! I – tačka!

